

چکیده:

با تلاش مؤلفان و استادی راهنمای سرکار خانم دکتر عظیم زاده اردبیلی و مشاوره سرخانم رقیه عبدالی مجموعه‌ای با نام فرهنگنامه‌ی جامع حقوق زن در اسلام با تلاش ۱۳ نفر از دانشجویان به نام‌های سمانه محمدی، زهرا دارابی، زهرالسادات غمامی، الهه السادات حجازی، زینب پرویزی، نادیا قربانی، سارا باعبان، انسیه خدایی، مهری یحیی آبادی، مهسا شاهمرادی، طبیبه عبدالملکی، نرگس مباشر مقدم، فاطمه شریفی تألیف شده است. که مقالاتی باعنوانی زیر بر عهده‌ی بنده قرار گرفت:

بزهکاری زنان

رحم اجاره‌ای

نسب در رحم اجاره‌ای

حق تامین بهداشت زن در اسلام.

۱- مقاله بزهکاری زنان

مؤلف در تلاش بوده است علل ارتکاب جرائم توسط زنان، راهکارهای پیشگیری از آنها و سیاست جنایی اسلام را در این خصوص بیان دارد. مصادیقی از جرائم ارتکابی توسط زنان را تبیین کنند و به بررسی آنها پردازنند.

اهم مسائلی که در این مجموعه توسط مؤلف بدانها پرداخته شده است موارد زیر می‌باشد:
علل ارتکاب بزه توسط زنان چه می‌باشد و راههای پیشگیری از آنها در نظام حقوقی اسلام کدامند؟

قوانين جزایی اسلام در برخورد با بزهکاری زنان چگونه است؟

در این مقاله یافته‌هایی را بدست آورده است از جمله:

احساس فقر و عدم قناعت یکی از عوامل مهم در ارتکاب جرائم توسط زنان می‌باشد و لیکن آنچه مدنظر و مهم‌ترین عامل می‌تواند باشد فقر اخلاقی و عدم حفظ و رعایت حجاب و عفت در سطح جامعه می‌باشد که حتی می‌توان سرچشمه‌ی عامل اجتماعی را نیز همین فقر اخلاقی دانست. مکتب ارزشمند و والای

اسلام راهکارهایی را برای پیشگیری از فساد زنان و مردان جامعه ارائه داده است که از جمله آنها حفظ حجاب و منع از نگاههای ناروا و منع از تبرج و خودنمایی زنان از مهمترین آن راهکارهای است.

در نظام قوانین جزایی اسلام در مقدار و اجرای مجازات‌ها در بسیاری از جرائم نه تنها مجازاتی مساوی با مردان بلکه در مواردی مجازات کمتری در نظر گرفته شده است. در ارتکاب جرائم هیچ‌گونه تمایز جنسیتی وجود ندارد و لیکن جرائم خاصی وجود دارد که زنان نقش بنیادی در ارتکاب آن جرائم را ایفا می‌کنند از جمله آنها زنا، مساحقه، روپیگری و قوادی می‌باشند. جنسیت در نوع و میزان جرائم تأثیرگذار است و ملاحظه شده که میزان بزهکاری مردان به نحو قابل ملاحظه‌ای بیش از زنان است و با توجه به اینکه برخی از جرائم ارتکابی با توجه به جنسیت زن و مرد ماهیتا با هم متفاوت هستند، کیفرهای آنها نیز با هم تفاوت دارند. نکته‌ی دیگر اینکه جنسیت در اجرای کیفر هم تأثیرگذار است و در بسیاری از موارد، اسلام نحوه اجرای کیفرهایی را که متناسب با جنس زن نمی‌باشد را از وی برداشته یا در مواردی به زنان تخفیف داده شده است

۲- حق تامین بهداشت زنان

باتوجه به نقش زنان در مراحل مختلف زندگی به عنوان یک انسان حق برخورداری از بهداشت و سلامت جسم و روان خود را دارند.

در این مدخل نویسنده برآن است که به سوالات اساسی که در این حوزه‌ها در سطح جامعه و در ذهن مخاطبان وجود دارد به دقت پاسخ دهد:

جایگاه بهداشت زنان در قوانین مختلف چگونه است؟

حقوق بهداشتی زنان با توجه به اینکه از حقوق مسلم و اساسی آنان می‌باشد و هم‌چنین با توجه به ذکر آن ذیل قانون اساسی از جمله حقوق اساسی افراد می‌باشد و ذیل آن بررسی می‌شود.

۳- رحم اجاره‌ای

. در مدخل رحم اجاره‌ای ناباروری را از مسائل و مشکلاتی دانسته‌اند که در اکثر اوقات به کیان خانواده آسیب وارد می‌کند. در کنار جمع آوری نظرات و ادله‌ی فقهای معاصر به بررسی تبعات و آثار مترتب بر آنها پرداخته‌اند. پژوهش‌جنین در رحم ثالث یکی از روشهایی است که در نوعی از ناباروری کاربرد دارد.

ضرورت بررسی این موضوع از منظر فقه و حقوق و آثار حقوقی آن و ویژگی های قرار داد رحم جایگزین روز به روز بیشتر احساس می شود . پس از شناساندن این روش به بررسی احکام فقهی جواز یا عدم جواز آن ، ماهیت این نوع قرار داد و آثار حقوقی آن از جمله نسب پرداخته شده است.

۴- نسب در رحم اجاره ای

در مدخل نسب در رحم اجاره ای به طور مفصل بحث نسب کودکی که در رحم مادر اجاره ای پرورش یافته است را مورد بررسی قرار میدهد و بیان میدارد یکی از مسائل بنیادی در حوزه احکام وضعی بویژه در مسئله‌ی تلقیح مصنوعی و رحم اجاره‌ای تعیین نسب است. چرا که در بردارنده‌ی مسائل بسیاری چون حضانت، محرومیت، ارث، نفقة و ... می باشد.

احکام تکلیفی و آثار حقوقی ناشی از اجاره رحم چیست ، نحوه برقراری نسب در رحم اجاره ای چگونه است و آثار حقوقی ناشی از اتصال و عدم اتصال نسب چیست؟

بنابر آنچه از متون فقهی استنباط می شود اجاره‌ی رحم ذیل اجاره‌ی اشخاص قرار می گیرد. و با توجه به نظرات اکثریت فقهاء پیرامون الحق طفل به صاحب اسپرم و تخمک وجود آیات و روایات اثبات کننده انتساب طفل به آنها و اثبات عدم ولد الزنا بودن طفل، نسب طفل متولد از رحم اجاره‌ای مشروع می باشد. از بررسی آثار حقوقی ناشی از اتصال یا عدم اتصال نسب در رحم اجاره ای معین شد منع نکاح و عدم ارث بری از جمله آثاری است که نامشروعیت نسب آنرا به دنبال دارد. ولیکن در صورت مشروع دانستن نسب که نظر اکثریت نیز برآن صحه می گذارد تمام آثار نسب مشروع از جمله ، محرومیت، حضانت، نفقة و توارث بین صاحبان اسپرم، تخمک و طفل برقرار می باشد.